

Το Θαύμα τ' Άη Νικόλα

Ανδρέας Παναγίδης

Η Αγγελίνα γονατισμένη μπροστά στο εικόνισμα τ' Άη Νικόλα προσεύχεται με μάτια βουρκωμένα και παρακαλεί τον Άγιο να την βοηθήσει, στις δύσκολες στιγμές που περνά και να την φωτίσει τι να κάνει.

Ο πόνος της είναι μεγάλος και η καρδιά της βαρειά. Πολύ βαρειά. Σκέψεις κακές, στριφογυρίζουν στο κεφάλι της, που την φέρνουν στο χείλος της καταστροφής.

Το ξωκλήσι του τ' Αγίου, ευρίσκεται στην κορυφή του βουνού, είκοσι περίπου λεπτά με τα πόδια, μακριά από το τελευταίο σπίτι του χωριού.

Εκεί, το έκτισε πριν μερικές δεκάδες χρόνια, ένας συγχωριανός, που γύρισε και έζησε στο χωριό του, τα τελευταία χρόνια, της ζωής του, μετά από μια μακράν απουσία του στο εξωτερικό.

Η Αγγελίνα, τώρα και δυο περίπου μήνες, κάθε απόγευμα, τραβάει την ανηφόρα κι ανεβαίνει ως εκεί πάνω. Ανάβει ένα κεράκι και τη μοναδική καντήλα, που υπάρχει στο ξωκλήσι και κρέμεται μπροστά στο εικόνισμα τ' Αγίου.

Κάνει τον σταυρό της. Προσκυνά με ευλάβεια, την εικόνα του Αγίου και προσεύχεται. Λυγίζουν τα γόνατα και

το νεανικό λυγερό κορμί, διπλώνεται μέχρι κάτω, έτσι που το κεφάλι της, ν' ακουμπά στο μαρμαρένιο δάπεδο.

Τα μάτια της βουρκώνουν και το μυαλό της, φτερουγίζει ως εκεί πάνω, ψηλά στον ουρανό, ανάμεσα σ' Αγγέλους και Αγίους.

Τους αγγίζει με τα χέρια. Τους φιλά τις ολόασπρες στολές τους και τους ικετεύει να μεσιτέψουν στον Κύριο, να δεχτεί τις προσευχές της.

Εκείνο το απόγευμα, γονατισμένη μπροστά στο εικόνισμα τ' Αγίου, χύνει καυτά δάκρυα και η μικρή λιμνούλα, μπροστά στην ποδιά της, γεμίζει και ξεχειλά και της βρέχει τα γόνατα.

Κάνει τεράστιες προσπάθειες, να έρθει σ' επικοινωνία, μ' εκείνα τα άυλα όντα, τους Αγγέλους και τους Αγίους. Αδύνατο όμως, το μυαλό της να ξεκολλήσει, από το στενό γήινο περιβάλλον της.

Χίλιες σκέψεις. Κακές σκέψεις, τριγυρίζουν, εκείνο το απόγευμα στο κεφάλι της και εμποδίζουν το μυαλό της, να φτερουγίσει και να πετάξει, εκεί ψηλά, που κατοικούν τ' άυλα εκείνα όντα.

Σε κάποια στιγμή, φώναζε δυνατά, έτσι, σαν να μάλλωνε κάποιον, που

βρισκόταν απέναντί της.

«Θε...μου. Δεν αντέχω άλλο τούτη την ντροπή. Κάλιο να πεθάνω, να ξεπλύνω τις αμαρτίες μου. Άγιε μου Νικόλα.... Εσύ ξέρεις...Κάνε το θαύμα σου...»

Η Αγγελίνα, είναι ένα όμορφο μελαχρινό κορίτσι, με μεγάλα μαύρα μάτια και με κατάμαυρα μακριά μαλλιά, που όταν τ' αφήνει ξέδετα φτάνουν μέχρι τη μέση της. Είναι ένα γλυκό, αθώο κορίτσι του χωριού, με καλή καρδιά, που μόλις πρόσφατα, έκλεισε τα δεκαοχτώ της χρόνια.

Προσφυγοπούλα, από το Πραστεϊό, ένα μικρό χωριό της περιοχής Μόρφου, που οι Τούρκοι το κούρσεψαν κι' αυτό και τόκαναν δικό τους, όπως και τόσα άλλα χωριά και πόλεις της Βόρειας Κύπρου, τότε τό χίλια εννιακόσια εβδομήντα τέσσερα, που εισέβαλαν στο νησί μας, με πολεμικά πλοία, αεροπλάνα και τανκς, χωρίς απολύτως καμιά αιτία.

Δεν είχε κλείσει τα τέσσερα της χρόνια, τότε με την εισβολή, όταν οι Τούρκοι μπήκαν στο χωριό της.

Ο πατέρας της, δυο μέτρα λεβεντάνθρωπος, έφεδρος αξιωματικός, του κυπριακού στρατού, από την πρώτη μέρα του πολέμου έτρεξε κι αυτός στην πρώτη γραμμή.

Απ' αυτούς, που γύρισαν από την κόλαση του πολέμου, κάποιοι είπαν,

ότι τον είδαν να πεθαίνει πολεμώντας, κάποιοι άλλοι είπαν, πως τον είδαν να πέφτει πληγωμένος, στο πεδίο της μάχης.

Κανένας όμως, δεν μπόρεσε να πει με βεβαιότητα, τι απέγινε ο γενναίος εκείνος πολεμιστής.

Η μάνα της, ήταν μια κοσπεντάχρονη πανέμορφη γυναίκα.

Όταν μπήκαν στο χωριό οι Τούρκοι, την βρήκαν μέσα στο σπίτι της, με μάτια βουρκωμένα. Η Αγγελίνα, με τ' αθώα της μάτια, καθότανε στα γόνατά της και την έβλεπε να κλαίει και να χύνει καυτά τα δάκρυα, που κυλούσανε από τα μάγουλα στην ποδιά της. Κάθε τόσο ρωτούσε τη μητέρα της.

«Μαμά.....Τι έχεις μαμά; Γιατί κλαίεις...; Πού πονάς, μαμά, να το φιλήσω να γιάνεις;». Εκείνη, δεν αποκρινότανε. Σφούγγιζε τα δάκρυά της, έσφιγγε την κορούλα της στην αγκαλιά της και τη φιλούσε τρυφερά στα μάγουλα. Σε λίγο, πάλι ξεσπούσε σε λυγμούς και τα δάκρυα, χύνονταν ποτάμι, στην ποδιά της Αγγελίνας μέχρι που τα μάτια στερέψανε.

Έξω στην αυλή, στη σκιά της μεγάλης πορτοκαλιάς, καθότανε η μάνα της, σκυφτή, με το κεφάλι στα γόνατα, με μάτια βουρκωμένα και με χίλιες δυο σκέψεις στο μυαλό της.

Ούτε κατάλαβαν, πως φύγανε οι χωριανοί κι αφήσανε το χωριό έρημο, παρ' όλον που οι γείτονες τους, φεύγοντας τους φώναξαν:

«Μαρία...Μαρία... Κυρά Αντζιελού... Έρχονται οι Τούρκοι... Βιαστείτε κι εσείς βιαστείτε... Φεύγουμε όλοι από το χωριό...»

Εκείνες, τους κοίταζαν με μάτια βουρκωμένα. Κουνούσαν το κεφάλι τους πέρα δώθε χωρίς να τους αποκρίνονται.

Η κυρά Αντζιελού, από την ημέρα που άκουσε, για το χαμό του γαμπρού της, του άντρα της Μαρίας, έγινε ένα άβουλο πλάσμα. Στο μυαλό της, τριγυρνούσαν χιλιάδες σκέψεις, από το παρελθόν, από τότε, που θυμότανε τα παιδικά της χρόνια, μέχρι σήμερα. Τα λόγια της, ήταν χωρίς νόημα και δεν γνώριζε τι γινότανε γύρω της.

Το μυαλό της Μαρίας, αλλού τριγυρνούσε. Στον άντρα της. Με κανένα λόγο, ήθελε να πιστέψει πως ήτανε νεκρός. Όχι. Δεν θάφευγε από το χωριό, χωρίς αυτόν.Θα τον περίμενε να γυρίσει και να φύγουνε όλοι μαζί.

Ο υπεύθυνος, Τούρκος αξιωματικός, διέταξε τις δυο γυναίκες να μείνουν κλειστές στο σπίτι, με το κορίτσι, μέχρι να πάρει οδηγίες από τους ανωτέρους του, για την τύχη τους. Όταν η νύχτα έπεσε για καλά και το

σκοτάδι, άπλωσε το μαύρο του πέπλο και σκέπασε τη γη μας, η πόρτα του σπιτιού τους, κτύπησε βαρειά και δυνατά.

«Ποιός είναι;» ρώτησε με κάποια κρυφή ελπίδα, η Μαρία.

Η απάντηση έφτασε αμέσως.

Τα σπασμένα ελληνικά, της τρύπησαν τα τύμπανα των αυτιών της και για πρώτη της φορά, ένιωσε ένα ρίγος φόβου να της τυλίγει ολάκερο το κορμί.

«Τούρκοι στρατιώτες».

«Τι θέλετε από μας, τέτοια ώρα;» Ρώτησε με φόβο εκείνη.

«Διαταγή του διοικητή. Θέλει να σας μιλήσει».

Μόλις η Μαρία άνοιξε την πόρτα, δύο νεαροί στρατιώτες, που στεκόντουσαν έξω από αυτή, όρμησαν κατά πάνω της, σαν πεινασμένοι λύκοι.

Ο ένας, της έκλεισε το στόμα, με τις παλάμες των χεριών του και ο άλλος την τράβηξε απάνω του, ξεσχίζοντας με μανία το καλοκαιρινό φουστάνι που φορούσε.

Το βρομερά τους χείλη, κόλλησαν σαν βεντούζες, στην γυμνή της σάρκα, ρουφώντας με μανία, τον χυμό της ηδονής.

Σπαρτάρησε η Μαρία, μέσα στα χέρια τους. Κλώτσησε με τα γυμνά

της πόδια, προς όλες τις διευθύνσεις, αλλά, δεν μπόρεσε να απαλλαγεί από τα δεσμά της.

Η μικρή Αγγελίνα, που λαγοκοιμότανε πάνω στον καναπέ, λίγο πιο κει, ξύπνησε από τη φασαρία που γινότανε.

Όταν, αντίκρουσε τη μητέρα της ημίγυμνη, να παλεύει με τους δυο στρατιώτες, περισσότερο από φόβο, παρά από κάτι άλλο, άρχισε να κλαίει και να φωνάζει δυνατά.

Στις φωνές της μικρής Αγγελίνας, ξύπνησε η γιαγιά κι έτρεξε προς το μέρος της. Γούρλωσαν τα μάτια της γριάς, όταν είδε εκείνα, που συνέβαιναν γύρω της.

Μια σκούπα, βρέθηκε στα χέρια της και μ' αυτή, άρχισε να κτυπά τους δυο στρατιώτες, μ' όλη της τη δύναμη.

Η γριά, με τα πρώτα κιόλας κτυπήματα, πέτυχε τον ένα, από τους δυο στρατιώτες στο πρόσωπο.

Το κτύπημα ήταν βαρύ, γιατί ο κτυπημένος στρατιώτης, άφησε τη Μαρία κι έφερε τις χούφτες του, στο πρόσωπό του.

Η γριά από ένστικτο, τραβήχτηκε προς τα πίσω, ενώ, την ίδια στιγμή ο στρατιώτης, σαν μαινόμενος ταύρος, ορμούσε προς το μέρος της.

Ενώ συνέβαιναν αυτά, η Αγγελίνα, βρήκε την ευκαιρία κι έτρεξε προς τα

έξω κλαίοντας και φωνάζοντας δυνατά.

Ο κτυπημένος στρατιώτης, πρόλαβε τη γριά, κοντά στην πόρτα, που οδηγούσε στα εσωτερικά δωμάτια κι άρχισε να την κτυπά με τα χέρια του, με αγκυριάδα.

Ο στρατιώτης, που πάλευε με τη Μαρία, βλέποντας τη μικρή Αγγελίνα, να ξεχύνεται προς τα έξω φωνάζοντας, έσπρωξε τη γυναίκα προς τα πίσω, για ν' απαλλαγή από αυτήν κι' έτρεξε να προλάβει τη μικρή.

Η Μαρία, στο βίαιο σπρώξιμο του στρατιώτη, άπλωσε τα χέρια της, να πιαστεί από κάπου στις χούφτες βρέθηκε το στρατιωτικό του όπλο.

Πέφτοντας, κτύπησε με τη ράχη στον τοίχο. Το κορμί της, έγειρε μπροστά κι κρατήθηκε από μια βαρειά πολυθρόνα.

Έτσι, σκυφτή όπως ήταν κοίταξε το βαρύ αντικείμενο, που κρατούσε στα χέρια της. «Ένα όπλο», μουρμούρισε μέσα από τα δόντια της.

Για μερικά δευτερόλεπτα, κοίταζε διαδοχικά, μια το όπλο και μια τους δύο στρατιώτες, που ο ένας συνέχιζε να κτυπά με αγκυριάδα τη γριά μάνα της και ο άλλος τραβούσε με βαναυσότητα τη μικρή της κορούλα στο εσωτερικό του σπιτιού.

Τα μάτια της, άστραψαν από μίσος

και το αφρισμένο σάλιο, κύλησε από το στόμα της.

Ήξερε από όπλα. Πολλές φορές, είχε πιάσει στα χέρια της, το υπηρεσιακό όπλο του άντρα της, τότε, που ήταν ακόμη στρατιώτης.

Σήκωσε το κορμί της, που βρισκότανε ακόμη σκυφτό και στήριξε τη ράχη της στον τοίχο. Έστρεψε το όπλο, προς το μέρος εκείνου του στρατιώτη, που κρατούσε τη μικρή της κόρη και τον σημάδεψε καλά στο στήθος, κρατώντας το σφιχτά και με τα δυο της χέρια.

«Άσε το παιδί κάτω βρωμιάρη», φώναζε με όλη τη δύναμη της φωνής της. Ο Τούρκος στρατιώτης, γούρλωσε τα μάτια και το πρόσωπό του κιτρίνιασε σαν το κερί. Ο δεύτερος πυροβολισμός, διαδέχτηκε τον πρώτο και ο τρίτος το δεύτερο.

Η Μαρία βόγγηξε από πόνο. Άφησε το όπλο, να της φύγει από τα χέρια και μετά, σωριάστηκε μπρούμυτα κάτω νεκρή.

Ο δεύτερος στρατιώτης, που συνέχιζε ακόμη, να κτυπά με τα χέρια του τη γρια, όταν, άκουσε τη δυνατή φωνή της Μαρίας και την είδε με το όπλο στα χέρια, φρόντισε μ' ένα δυνατό κτύπημα ν' απαλλαγεί από αυτήν και τράβηξε από τη θήκη του, το δικό του όπλο. Η Αγγελίνα, έμεινε πεντάρφανη στον κόσμο. Χωρίς

πατέρα, χωρίς μητέρα και χωρίς αδέρφια.

Μετά από λίγες μέρες, ο Τούρκος αξιωματικός, αφού τιμώρησε παραδειγματικά τους δυο στρατιώτες του, παρέδωσε τη μικρή Αγγελίνα και τη γιαγιά της, στους στρατιώτες των Ηνωμένων Εθνών, που τις μετέφεραν στο Νότο, στο ελεύθερο έδαφος της Κύπρου.

Εκεί ψηλά, σ' εκείνο το ορεινό χωριό, η κυβέρνηση, τους παραχώρησε ένα τούρκικο σπίτι, από αυτά που οι Τούρκοι ιδιοκτήτες τους, τα εγκατέλειψαν και εγκαταστάθηκαν με τη βία στα βόρεια, εκεί όπου τα πάντα ελέγχονται από τον τουρκικό στρατό.

Οι ντόπιοι κάτοικοι, τους καλοδέχτηκαν και τους βοήθησαν πάρα πολύ, έτσι όπως βοήθησαν όλους τους πρόσφυγες, που έφταναν στο χωριό τους, από τα τουρκοκρατούμενα μέρη του νησιού μας.

Η Αγγελίνα πήγε σχολείο. Στο Δημοτικό, ήταν μια από τις καλύτερες μαθήτριες. Όμως, στην Τρίτη τάξη του Γυμνασίου, αναγκάστηκε να διακόψει τις σπουδές της.

Από χρόνο, σε χρόνο, το κόστος της ζωής αυξάνετο και τα έξοδα συντήρησης, συνεχώς μεγάλωναν κατά πολύ. Η μικρή σύνταξη, που έπαιρνε η γιαγιά, δεν αρκούσε για τα καθη-

μερινά έξοδα γι' αυτό η Αγγελίνα, αναγκάστηκε να παρατήρει το σχολείο και να πάρει δουλειά σ' ένα εργοστάσιο. Έτσι, με τα λίγα που έπαιρνε κι' αυτή, αρκούσαν να ζούνε, μια πιο άνετη ζωή.

Μεγάλωνε. Όλο μεγάλωνε κι ομόρφαινε η Αγγελίνα. Η γιαγιά της, που την είχε για κρυφό καμάρι, κάθε τόσο της έλεγε με περηφάνεια.

«Η ίδια η μάνα σου είσαι, τότε, τον καιρό, που κι' αυτή βρισκόταν στην ηλικία σου. Το κορμί σου. Τα μάτια σου. Όλα σου, τα ίδια σαν και τα δικά της».

Εκείνη, την καυτή καλοκαιριάτικη Κυριακή, όλοι οι κάτοικοι του χωριού βρισκόντουσαν στο πόδι.

Γάμος γινότανε. Κάτι το ασυνήθιστο, στο μικρό εκείνο ορεινό χωριό. Ο τελευταίος γάμος, που έγινε εκεί πάνω, ήταν πριν δυο ολόκληρα χρόνια.

Έλαμπε η Αγγελίνα, μέσα στο καινούριο της φόρεμα, όταν στην εκκλησία, στάθηκε δίπλα από τη νύμφη, που ήταν η καλύτερη της φίλη και την διάλεξε για πρώτη της κουμέρα.

Όλα τα κοπέλια του χωριού, δεν ξεκολλούσαν το βλέμμα τους, από πάνω της. Τα μαύρα μεγάλα μάτια της, που στριφογύριζαν, σαν δυο μεγάλες χάντρες, μέσα στις κόγχες

τους, έμοιαζαν, δυο όμορφα ολοστρόγγυλα ζαφείρια, που οι νιές τα ζήλευαν και οι νιοί τα ποθούσαν και ζαλίζονταν, κάθε φορά που αυτά, αθώα, έπεφταν πάνω τους.

Εκείνη όμως, σημασία δεν έδινε σε κανένα. Η μόνη της έννοια, ήταν πως θα περιποιότανε τη νύφη, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Τη νύχτα, στο γλέντι άναψε. Χορός, τραγούδι και ξεφάντωμα. Η μοναδική πλατεία, που βρισκότανε στη μέση του χωριού, γέμισε από κόσμο, ντόπιους και από τα γύρω κοντινά χωριά.

Το βιολί και το λαγούτο, άφηναν τη μελωδία τους να φεύγει μέσα από τις χορδές τους, να γεμίζει το χωριό και να σκορπά στα γύρω βουνά και να γυρίζει πίσω πάλι, με τον αντίλαλό της. Οι χορευτάδες, κτυπούσαν τα πόδια στην γη, σύμφωνα με το ρυθμό της μουσικής και λύγιζαν τα κορμιά τους με χάρη.

Όταν πια οι χαιρετούρες αραίωσαν, οι νιόνυμφοι, κάθησαν για να ξεκουραστούν. Δίπλα τους, κάθησαν μερικοί συγγενείς και φίλοι, που εκτελούσαν διάφορα χρέη, σχετικά με τους καλεσμένους. Η Αγγελίνα κάθησε πλάι στη νύφη.

Σε κάποια στιγμή, τα μάτια της νύφης τρεμόπαιξαν, κοιτάζοντας, μια το νεαρό άντρα, που ερχότανε

προς το μέρος τους και μια τον άντρα της, που καθότανε πλάι της.

Σε κάποια στιγμή, το κουρασμένο της κορμί, πετάχτηκε σαν ελατήριο, από την αναπαυτική καρέκλα που καθότανε. Έκανε δυο βήματα, προς τα εμπρός. Μετά στάθηκε και κοίταζε με θαυμασμό, το νεαρό γεροδεμένο κοσπεντάχρονο παλικάρι, που ερχότανε προς το μέρος τους.

Η χαρούμενη κραυγή, έφυγε αυθόρμητα, από το στόμα της.

«Ντίνο... Ξάδελφε Ντίνο... Τι έκπληξη είναι αυτή;»

Ο νεαρός, άφησε κάτω το μεγάλο βαρύ δέμα, που κρατούσε στα χέρια του, έπεσε στην ανοιχτή αγκαλιά της νύφης και της είπε με θερμή φωνή.

«Να ζήσεις Μαρία μου...Να ζήσετε με τον άντρα σου. Δεν ξέρεις, πόσο χαίρομαι, που σε βλέπω στολισμένη νυφούλα.

«Ντίνο....Καλώς ήρθες παλιόφιλε», είπε ο γαμπρός και του έδωσε το χέρι, αφού, προηγουμένως σηκώθηκε κι αυτός, από την καρέκλα που καθότανε.

Ο Ντίνος άφησε τη νύφη, πήρε το χέρι του γαμπρού και τον τράβηξε στην αγκαλιά του λέγοντας:

«Γιώργο... Παλιόφιλε... Δεν ξέρεις πόσο χαίρομαι που συγγενέψαμε. Να ζήσετε...Να ζήσετε και ν' αξιω-

θείτε παιδιά και εγγόνια».

«Ευχαριστούμε...Ευχαριστούμε...», είπαν με μια φωνή, ο Γιώργος και η Μαρία.

«Έλα. Κάθησε, να μας πεις τα νέα σου», είπε ο γαμπρός και προτού καθήσει έδειξε στο Ντίνο μια άδεια καρέκλα, που βρισκότανε εκεί δίπλα του.

«Πέτρα έριξες πίσω σου», είπε η Μαρία χαμογελώντας. «Πάνε τώρα, πέντε ολόκληρα χρόνια, από τότε που έφυγες για ξένα και ούτε ένα γράμμα, ούτε ένα τηλεφώνημα έκανες, σε κανένα. Είδες τον πατέρα και τη μητέρα σου; Είναι κάτω στα τραπέζια και περιποιούνται τους καλεσμένους μας.

«Κανένα δεν είδα. Μόλις έφτασα στο χωριό. Κι αυτό, για σένα Μαρία μου».

«Τόσα χρόνια, δεν μας πεθύμησες;» τον ρώτησε εκείνη, με αυστηρή φωνή. «Δεν νοστάλησες τον τόπο που γεννήθηκες, έζησες και μεγάλωσες; Ξέχασες και συγγενείς και φίλους;»

«Τι είναι αυτά που λες Μαρία μου; Νοστάλησα τα πάντα. Όταν όμως, μια τρυφερή καρδιά πληγώνεται, όπως πληγώθηκε η δική μου τότε, είναι πολύ δύσκολο, να ζει και να τριγυρνά εκεί που έζησε, τις λίγες ευχάριστες μέρες, εκείνες τις όμορ-